

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

w sprawie M. K.

skazanego z art. 197 § 1 k.k., art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 kwietnia 2023 r.,

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 19 maja 2022 r., sygn. akt IV Ka 848/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 23 sierpnia 2021 r., sygn. akt III K 509/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 sierpnia 2021 r. (sygn. akt III K 589/21) M.K. został uznany winnym czynów z art. 207 § 1 k.k. oraz z art. 197 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej i kontaktowania się z nią przez okres 5 lat. Wyrok ten został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 19 maja 2022 r. (sygn. akt IV Ka 848/21) w ten sposób, że obniżono jednostkowe kary za przypisane sprawcy czyny i wymierzono karę łączną w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy. W pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy.

Od powyższego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając wyrokowi:

„1) rażącą obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak merytorycznego odniesienia się do zarzutu naruszenia prawa procesowego wskazanego w apelacji obrońcy sformułowanych w punktach:

a) 2 „a” - „f” apelacji obrońcy M.K. - dotyczącego niesłusznego oddalenia wniosków dowodowych obrony w zw. z naruszeniem: art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 1,2, 3 oraz 5 k.p.k. oraz w zw. z art. 192 § 4 k.p.k.;

b) 3 „a” - „b” apelacji obrońcy M.K. - dotyczącego pominięcia przez Sąd I instancji okoliczności wynikających z zapisu wiadomości tekstowych oraz wymienionych za pośrednictwem komunikatora W. pomiędzy M.K. a L.K., jak również nieprzeprowadzenie dowodu z plików multimedialnych - nagrań audio oraz plików wideo zapisanych w pamięci telefonu oskarżonego - utrwalonych na płytach cd - w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k. w zw. z art. 395 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. a contrario w zw. z art. 424. § 1 pkt 1 k.p.k.;

c) 1 „c” apelacji obrońcy M.K. - dotyczącego dokonania wadliwej oceny zeznań świadków – N.K. i O.K. - w zw. z art. 4 k.p.k., 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.;

2) rażącą obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak należytego rozważenia zarzutu naruszenia prawa procesowego wskazanego w apelacji obrońcy w punktach 1 „a” - „b” - dotyczącego odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego M.K. oraz świadka P.R. oraz przyznania waloru wiarygodności i

zgodności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego dowodom w postaci zeznań świadków: L. K., I. K. w zw. z art. 4 k.p.k., 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 424 §1 pkt 1 k.p.k.;

3) *rażącą obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.:*

a) *art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 1, 2 k.p.k. a contrario w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o odtworzenie nagrania rozmowy pokrzywdzonej ze świadkiem P. R.;*

b) *art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 4 k.p.k. a contrario w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o odzyskanie informacji z komunikatora F.;*

c) *art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. a contrario w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o uzupełniające przesłuchanie pokrzywdzonej;*

4) *rażącą obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z 368 § 2 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 k.p.k. a contrario w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez pozostawienie bez rozpoznania wniosków dowodowych obrońcy zawartych w apelacji w punkcie 1,2 oraz częściowo 4;*

5) *rażącą obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, art. 171 § 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez wykorzystanie w charakterze dowodu zeznań pokrzywdzonej, złożonych na rozprawie odwoławczej w dniu 4 lutego 2022 r., pomimo iż znajdowała się ona w stanie wyłączającym swobodę wypowiedzi, jak również niewyjaśnienie okoliczności składania zeznań przez pokrzywdzoną przed Sądem I instancji.”*

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Prokurator wniósł o uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w zakresie w jakim zakwestionowano prawidłowość kontroli odwoławczej w odniesieniu do zarzutu nieprzeprowadzenia dowodu z plików multimedialnych - nagrań audio oraz plików wideo zapisanych w pamięci telefonu oskarżonego - utrwalonych na płytach.

Sąd I instancji po zrekapitulowaniu depozycji osobowych źródeł dowodowych wspomina jedynie na marginesie, że „sąd, ustalając stan faktyczny, oparł się również na dokumentach zgromadzonych i ujawnionych w toku postępowania sądowego na rozprawie. Jako w pełni wiarygodną Sąd ocenił ekspertyzę biegłego z zakresu oprogramowania i techniki komputerowej. Wnioski tej opinii były kategoryczne, a sama opinia, jasna, zupełna, wolna od sprzeczności. Żadna ze stron w toku procesu nie kwestionowała wiarygodności rzeczony opinii”.

W żadnym miejscu uzasadnienia Sąd I instancji nie odnosi się jednak do tej opinii i nie lokuje jej w powiązaniu z określonymi ustaleniami faktycznymi (tak jak czyni to chociażby w stosunku do opinii psychologicznej). W apelacji ten aspekt postępowania akcentował skarżący, wskazując, że już na etapie postępowania przygotowawczego dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu dziedziny teleinformatycznej na okoliczność przeanalizowania i przegrania na nośnik informacji, treści zawartych w pamięci telefonu komórkowego podejrzanego M.K. w sposób umożliwiający następne ich odtwarzanie na komputerze lub innym urządzeniu multimedialnym, a w szczególności:

- uzyskania treści wideo, nagrań dźwiękowych, treści SMS, oraz z komunikatorów;
- odzyskania skasowanych nagrań wideo, dźwiękowych, SMS zawartych w pamięci telefonu na temat relacji między P.K. a L.K., lub innymi osobami lub świadkami sprawy, które mogą mieć wiedzę w tym zakresie.

Apelujący wskazał, że na telefonie znajduje się 240 plików audio zawierających zarejestrowane rozmowy telefoniczne oraz aplikację do nagrywania rozmów, a pliki te zostały zapisane przez biegłego na odrębnym nośniku danych - płycie DVD - R w odrębnym katalogu. Jak wskazał w apelacji skarżący „Ocenie zaś - w ramach postępowania jurysdykcyjnego - powinna podlegać w pierwszej kolejności treść wiadomości (a także plików multimedialnych) uzyskanych z telefonu oskarżonego, nie zaś tylko prawidłowość ich odzyskania (...). Wniosek z powyższego jest jednoznaczny - Sąd I instancji dokonał jedynie oceny sposobu uzyskania danych, nie zaś treści wynikających z danych odzyskanych z telefonu oskarżonego. Pewne jest przy tym, iż mimo formalnego przeprowadzenia dowodu w tym zakresie (ujawnienie w trybie art. 405 § 2 k.p.k.), sąd nie uwzględnił ich przy wyrokowaniu

zapisu wiadomości wymienianych w okresie objętym zarzutem, jak i bezpośrednio po nim (do dnia zatrzymania oskarżonego).”

Dalej w apelacji skarżący obszernie rekapitułuje zawartość tych plików i to, jaki wpływ na ocenę wzajemnych relacji pomiędzy małżonkami one jego zdaniem mają (s. 5-7 apelacji). Zarzut ten przez Sąd odwoławczy jest praktycznie nierozpoznany. Sąd wskazuje w uzasadnieniu, że „przeprowadził dowody w postaci opinii biegłego, który otworzył pliki audio i wideo zawarte w telefonie oskarżonego obrazujące kontakty oskarżonego z pokrzywdzoną w okresie po zdarzeniach będących przedmiotem niniejszego postępowania. Wynika z nich, że utrzymywali oni kontakty w tym intymne co jednak nie oznacza, że oskarżony nie popełnił zarzucanych mu czynów a jedynie wpływa na ocenę ich stopnia społecznej szkodliwości.”. Jednak jak trafnie wskazuje skarżący w kasacji, że uzyskano inne jeszcze dane z telefonu, a pierwotnie wnioskowanych plików nigdy w istocie nie odtworzono na rozprawie. Potwierdzają to protokoły rozpraw na etapie apelacyjnym.

Sąd odwoławczy rażąco naruszył swoje obowiązki w niniejszej sprawie. O obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu przepisu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji. Naruszenie art. 457 § 3 k.p.k. będzie więc miało miejsce wówczas, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki. Jak wynika z apelacji, kwestia zawartości plików multimedialnych zabezpieczonych przez biegłego miała znaczenie dla oceny wzajemnych relacji pomiędzy małżonkami i ich treść rzucać miała światło na kontekst ich relacji. Kwestia ta została należycie ukazana przez apelującego. Sąd II instancji, jeśli uznał, że zawartość tych plików nie miała znaczenia dla sprawy powinien odnieść się do tego oraz do tego, czy prawidłowo postąpił Sąd I instancji, który formalnie włączył wszystkie dokumenty w poczet materiału dowodowego, ale bez odtworzenia. Nadto nie wynika jasno z uzasadnienia, które pliki multimedialne Sąd odwoławczy odtworzył, zwłaszcza gdy podda się analizie materiały z uzupełniającej opinii biegłego. Sąd winien odnieść się adekwatnie do tego, co znajdowało się w m.in. 240 plikach audio kilkukrotnie w toku

procesu wskazywanych przez obronę i uzasadnić, czy miało to wpływ na ocenę postawy obu stron, a więc na treść orzeczenia.

Wobec tego należało orzec jak w sentencji.

[SOP]

[as]